Ն՝ 856 — 1880՝ ՅՈՒՆԻՍ 21՝ ՇՈՒՐԱՆ ԻՐԹԷՍԻ — ԻԻՉԻՒՆՇԻՒ ՄԷՆԷ

ԱՊՕՆԷ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ
Մէճիտիյէ 20 ղրուշտան
ՍԹԱՄՊՈԼ ԻՉԻՒՆ
Պիր սէնէլիք . . . 200 ղ.
Ալթը այլըգ . . . . 100 »
Իւչ այլըգ . . . . 55 »
ՎԻԼԱՅԱԹ ԻՉԻՒՆ
Բօսթա իլէ իրսալ օլունճագ-լար իչիւն
Պիր սէնէլիք . . . 230 ղ.
Ալթը այլըգ . . . . 120 »
Իւչ այլըգ . . . . 60 »
Մէճիտիյէ 1 ղրուշ

ԹԷՐՃԷՄԱՆԸ ԷՖԷՌԱՐ

ՄԻՎԱՏՏԸ ԲՕԼԻԹԻԿԻՅԷ ԻԼՄԻՅԷ ՎԷ ՄԻԼԻՅԷ
ՎԷ ՍԱՒՐՔԷՅԻ ՃԱՄԻ ԵՒ ԱՄԻ ՂԱԶԷԹԱ ՏԷՐ

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ
Պէհէր սաթրը իչիւն
1 վէ 2 վէ 3 ինճի սահիֆէ 5 ղ.
4 իւնճիւ սահիֆէյէ . . 2 »
ԻԽՔԱՐ. Պանգա, Շիրքէթ վէ ուսուրու սարրաֆիյէյէ այիտ.
2 յէ 3ի ճէնլու սահիֆէլէրէ 6 ղ.
4 իւնճիւ սահիֆէյէ . . 4 »
Ձիյատէ միւտտէթ իչիւն իլանաթա այրը բազարլըգ օլուր:
Մէվատտը ճաֆիյատ տայիր պէնտէր մէճմանէն գապուլ օլունճագ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ, իատտ օլունմայանագ:
Մէճիտիյէ 1 ղրուշ

Իտարէխանէսի վէ մաթպասը, Սթամպօլոս Պապը Ալի ճաատէսինտէ էսկի Պապը Զապթիյէ սոգաղը քէօշէսինտէ նումէրօ 8 տէ տիր: — Ղազէթաներն ուսուրու իտարէ վէ թահրիրիյէսինէ այիտ քեաֆիյէի մէվատտ հագգընտա, Միւտիրի ղազէթա Տիգրան Ճիվէլէկեանա միւրաճաաթ օլունճաղը կիպի, քեաֆիյէի մէքեաթիպին տախի անրն ճամրնա կէօնտէրիլմէսի իգթիզա էտէր:

ԱՍԻԱՆԵՆ 21 ՅՈՒՆԻՍ

ՀԱԼԸ ՀԱԶԸՐ

Պէրլին գօնֆէրանսը գարարը-նըն Պապը Ալիյէ բէսմէն թէպլիղ օլունտուղու բիվայէթ օլունույօր իսէ տէ, պու պապտէ հէնուզ մէվմուգ պիր խապէր ալամատըգ:

Պէրլինտէն ալընան թէլէկրաֆ-լարտան պազգա, խուսուսի պա-ղը հավատիս տախի ալընմադտա իսէ տէ, պունլարըն սալը օլուպ օրմատըղը հալա պէլլի տէյիլ տիր:

Պու հավատիստէն պիրինէ պա-գըլը իսէ, Պէրլին գօնֆէրանսը-նըն պու գարարը պիր գարարը գաթի օրմայըպ, Պապը Ալի թա-րաֆընտան գապուլ օլունմատըղը հալտէ, գօնֆէրանս եէնիտէն իճ-թիմա իտուպ, տիկէր պիր գա-րար վէրճէճէք իմիշ:

Պիր բիվայէթէ կէօրէ, օ թագ-տիրտէ Ֆրանսա մուրախասը Սկն-վալիյէ եէնի պիր թէբլիֆ իտ-ճէք իմիշ, տիկէր պիր բիվայէթէ կէօրէ. Պապը Ալի պու խաթթը գապուլ իթմէյիպ տէ տիկէր պիր խաթթ թէբլիֆ իթտիյի հալտէ, գօնֆէրանս՝ Պապը Ալինին թէբ-լիֆ իտճէյի խաթթը տախի թահթը միւզաքէրէեէ ալաճագ իմիշ:

Պու սօն բիվայէթ սահիհ օլ-տուղու հալտէ, մէսէլէնին գան տէօքիւլմէսիդին, թէսվիյէսի տա-խի միւմքին տիր, անճագ Պապը Ալինին ¾պիր աղ սէմահաթ կէօս-թերմէսի չարթ տըր:

Մալիմ տիր քի գան տէօքիւլ-մէսինի մուճիպ օլապիլէճէքչէ՝ Է-բիր թարաֆընտն վէրիլմէսի օլուպ, եօգսա թէսալիա թարաֆընտաքի էհալի եունանա իլթիհագ իթ-մէքտէնմէմնուն օլտուգլարընտան, օրատան հուտուտուն թէսվիյէսի բէք գօյայ իճրա օլունապիլիր:

Թէսալիանըն վէրիլէճէք բար-չասընտան պաշգա, տէվլէթը Օս-մանիյէնին էլինտէ գալաճագ բար-չասը, էհալիսի տախի հէման քեա-միլէն ռում վէ Եունանա իլթիհա-գա թալիպ տիրլէր. այնը իլէ պու հալտէ պուլունուր խայլը ատալար տախի վար տըր:

Էհալիսի եէնասը մուխթէլիֆէ-եէ մէնսուպ օլան էրիրին գըթա-սը, Եունան իչիւն պիր ֆէսատ վէ իխթիլալ օճաղը օլաճաղը կի-պի, էհալիսի ռում օլան մէմալի-քի մէգթիւրէ տախի տէվլէթը Օս-մանիյէ իչիւն օ հալտէ պուլու-նաճաղլար տըր:

Պունուն իչիւն, պիր միւպա-տէլէնին իմքեանը վար տըր, վէ պու միւպատէլէ էհալինին ճին-սիյէթի իթիպարը իլէ օլուր իսէ, էքի թարաֆ իչիւն պախսի մէմ-նունիյէթ օլապիլիր:

Էկէր վագթը իլէ Պապը Ալի պիր աղ ֆէսաքեարլըղը կէօղէ ալըպ տա Թէսալիա թարաֆը-ընտան մրգտարը քեաֆի եէր վէր-միշ օլա իտի, Եունան օ վագըթ-տան էրիրտէն վազ կէչմիշ, վէ մէսէլէ խիթամ պուլմուշ օլաճագ իտի:

Շիմտի տախի Պապը Ալի Թ-սալիա ճիհէթինտէն գօնֆէրանսըն գարարընը գապուլ իթտիրատէն սոնրա, էրիր գըթաը եէրինէ թէսալիանըն գալան բարչասը-տան պիր մրգտար արագի եախոտ ատալարը պիրինի վիրէրէք օնա կէօրէ պիր խաթթ չըզար իսէ, մէմուլ իտէրիզ քի Պէրլին գօնֆէ-րանսը տախի օ խաթթը գապուլ իտէճէք վէ օ սուրէթլէ մէսէլէ դան տէօքիւլմէքսիզին թէսվիյէ օլունապիլէճէք տիր:

Յէվլիթը Օսմանիյէ էրիրի գուր-թարմագ իչիւն թէսալիանըն հէր-սինի վէրսէ տախի ալտանմըշ օլ-մազ, չիւնքի Եունան՝ թէսա իա-նըն եարըսընը ալտըգտան սոնրա օ պիր եարըսընտա գալաճագ Ռում էհալի բահաթ տուրամայա-ճագլարընտան, հէր վագթ տէվ-լէթի մէշղուլ իտճէճէքլէր տիր:

Պէրլին գօնֆէրանսընըն չըզտը-ղը խաթթ հէմ ղօլօս հէմ նարտա քէօրֆէզինի տէվլէթին էլինտէն ալըեօր. հա պու քի տէտիրիմիզ եօլտա թասհիհ օլունուր իսէ, տէվլէթ եալընընը ղ. ղօլօս քէօրֆէ-զինի ղայպ իտճէճէ իսէ տէ, օ-նուն եէրինի Սէլանիք քէօրֆէզի թուԹապիլիր, Նարտա քէօրֆէ-զինին եէրինի թուԹաճագ իսէ հիչ պիր քէօրֆեզ վէ եա լ Ռում եօգ տըր:

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Ագտէմճէ եազրլտըղը վէճհ իլէ, Գարատաղ մէսէլէսի հագ-ղընտա ճանիպր Պապը Ալիտէն սիւֆէրանըն ճէվապ էլճէլպ օ-լարագ վէրմիշ օյտուգարը նօ-թայա ճէվապ օլմագ իւզրէ Պապը Ալիտէն պիր միւզաքէրէ թասվի-րի գարարլաշտրըրմըշ իտի:

Բէնչէնպիհ կիւնիւ ինրգատ ի-տէն մէճլիսի մախսուսը վիւքլա-տա պու միւզաքէրէնին սուրէթը թասվիրի մաղպաթա ալընա ա-լընմըշ տըր:

— Ցիւնքի նիւսխէմիզտէ վ-էր-տան ալարագ Շէյխ իւլպէյտուլլահ խալիֆէլէրինտէն պիր գաչը իլէ պապը քիւրա մէպտուլարընը Ցէր-սաատէթէ կէլմէք իւզրէ օլտուգ-լարընը եազմըշ իտի:

Պու կիւնքի Թէրճիմանը Հաֆէ-էֆէնտի պու պապտէ մայիսմամը աթիյէ կէօրիւլմիշ տիւր:

«Պաղը միւթէպէրանը էքրատ-տան ալարղըմըզ մայիսմաթա կէօ-րէ, Քիւրտիսթան թարաֆլարընը-տան պիր թագըմ միւթէպէրան՝ էհալի ճանիպինտէն մէպուսէն Ցէրսաատէթէ կէլմէք իւզրէ իմիշ-լէր: Պու առէմէր կէրէք Պապը Ալիյէ վէ կէրէք հէյէթը սիֆէ-բայա Անատոլու ըալահաթը հագ-գընտա Քիւրտ գավմը սատրգը-նընն էֆքեար վէ միւլահազաթընը եանի Քիւրտլէրին սատագաթը Օսմանիյէսի վէ ըալահաթա գա-պիլիյէթը Քիւրտիսթի իճապընճա թարաքը տէվլէթը Ալիյէտէն իճ-բա օլունճագ հէր տիւրլի ըալա-հաթը մաեթթեէքքիւր հիւսնիւ թէլագգը իթմէքլէ պէրապէր, պաղը հըսսիյաթտան անլատրգ-լարընա կէօրէ, չայէտ հուգուգը իսլամիյէնին խիւքընտա օլարագ ըալահաթ նամը իլէ պաղը ույ-զունսուզ ահվալ վուգուա կէթի-բիլէճէք օլուր իսէ, քէնտիլէրինի Պօսնա վէ Պուլկարիսթան վէ Շարգի Ռումէլի էհալիսի միսլի-մէսինէ պէնզէթմէյի միւմքին տէյիլ գապուլ իթմէյէճէքլէրինի արզ վէ թէֆիմտէ պուլունա-ճագլար իմիշ:»

—Խարիճիյէ նազրը Ապէտին բաշա հազրէթլէրինին պիրատէրի վէ լսել պէյ էֆէնտի տիւն Բրէ-վէզէեէ միւթէվէճճիհէն հարէքէթ եէյէմիշ տիր:

—Պուլկարիսթան իլէ Շարգի Ռումէլինին պիրլէշմէսի զըմնընտա միւնասիպ պիր ֆըրսաթ տիւշ-տիւիւնտէ Պուլկար ասքէրինին Շարգի Ռումէլինէ տուխուլ իտէ-ճէքլէրի թէ՞ կազէթասընտա օ-գունմուշ տըր:

— Ցիւնքի կիւն Շուրաի Ցէվ-լէթ ագահ սապրգասընտան Բիզա պէյ էֆէնտի հազրէթլէրի վէ Ա-վլոնեալը Մուսթաֆա բաշա հազ-րէթլէրի վէ իւսմատան Եանեալը Ապտ իւլ Լաթիֆ էֆէնտի Գարա-տաղա թէրք օլունան արագիյէ ֆէվգէլ ատէ գօմիսէրլիքլէ ազի-մէթէ մէմուր օլմուշլար տըր:

Պու ղաթլար արագիի մէթրու-քէնին Գարատաղա թէրքինտէքի մէճպուրիյէթի վէ պու պապտէ մուխալֆէթի կէօսթէրիմէքտէ-քի վէխամէթի Ռունաուտարա թէֆհիմ իտէճէքլէրի կիպի, Պա-պը Ալինին արզուսու վէճհ իլէ գան տէօքիւմէքսիզին մասլահա-թընն հիւսնիւ թէսվիյէսի չարէէ-բինէ պագաճագլար իմիշ:

Գօմիսէրլէրին մմուրիյէթլէրինի հիֆա իթմէյէրի էնանսընտա ա-սայիշը մահալլիյէյէ իսալել կէլմէ-մէսի զըմնընտա, պիր մագտար տա ասաքիրը Շահանէ կէօնտէ-բիլմէք իւզրէ պուլունտողու ի-չիտիմիշ տիր:

—Շէյխ իւլիսլամ էֆէնտի հազ-րէթլէրինին թօրունարը ճէմիլ պէյ էֆէնտի, չահզատէկեան հա-զարամբընն ատբսլէրինէ միւզա-քէրէճի թային պուլյրուլտուղու մէսմու տըր:

—Իսմայիլ բաշա հարէմինին իզ-միրէ չըզմասընա միսսատ օ-լունուպ, համիլ պուլունան վա-բօր պունլարը իզմիրէ չըզարաճա-ղը եազըսընտա իտի:

Ալբէնան մայիսմաթա կէօրէ, միւշարիյէ ռա հարէմ իսմանլը բա-շա իլէ պու պապտէ մուխապէ-բաթտա իմիշլէր, վէ քէնտիլէրինէ իճրատ նէսայիհ իչիւն պուրատան ազիմէթ իտէն Մահալ պէյ էֆէն-տի տախի հէնուզ Զանագ գալէ-տէ պուլունույօր իմիշ:

—Պէյօղունտաքի Ռում ճէմի-յէթը իրմիյէսի Ֆրանսա սէֆիրի Մ. Թիսսոյը սօն իճթիմայերինտէն պիրինտէ ֆախրի աղա ենթիրապ իթմիշ տիր:

—Կէլէճէք սալը կիւնինտէն ի-թիպարէն Սթամպոլ իլէ Տէրն, Պէնկազի, Մէսրաթա, Թարապ-լուսը Ղարպ վէ Մալթա իսքէլէ-լերի արասընտա օն պէշ կիւնտէ պիր բօսթա իչլէ լէճէք, վէ բօս-թա կիւնիւ սաաթ տօգուզա գա-տար մէքթուպ վէ կազէթա վէ էշեահ սարբէ գապուլ օլունա-ճագ տըր:

—Լօնտրատա մուգիմ Ռում թիճճարանը միւթէպէրանտէն Մ. Էսսթրաթիոս Բալի՝ Եունան-տա պիր խայրաթա գուլանըլմագ իւզրէ, Եունան գրալընա ինկիլ-թէրա պանգասընտան էօտէնէ-ճէք օն պին լիրալըգ պիր չէք իհ-տա իթմիշ, վէ Դրալ տախի իշպու մէպլաղը մաէլմէմնունիյէ գապուլ իթմէյէ թէնէզզիլ պույուրմուշ տըր:

—Խարիճիյէ նէզարէթի հու-գուգ միշավիրլէրինտէն Մ. Թա-ռէն մէէզունէն վէ Բարիսէ միւ-թէվէճճիհէն Սթամպօլտան հարէ-քէթ իլէմիշ տիր:

—Պիր Ռուս կազէթասընտա օ-գունտուզունա կէօրէ, սօն Ռուս վէ Օսմանլը մուհարէպէսինտէ վէ-ֆաթ իտէնլէրին զիբրի ճէմիլի ի-չիւն Շիրգա թէբէլէրինտէ պիր քիչիսէ ինչասը զրմնընտա Բէթէրբ-պուրկտաքի բուհանի մէճլիսինին թաւպի իւզրինէ իմքեարթօր Ալէքսանտր պիթիւն մէմալիքտէ իսանէ տէֆթէրի քիչատ իտիմէ-սինէ մէէզունիյէթ վէրմիշ տիր:

—Ֆիլիպէտէն Գօրէսթոնա Բ-ԷՐԼԻՆ կազէթասընա եազըլտըղընա կէօրէ, Ալէգօ բաշա հազրէթլէրի պիր տահա Ֆիլիպէեէ ավտէթ իթմէեէճէքմիշ:

—Պերլինտէն մէզբիւր կազէ-թայա չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, ահվալըն ըեվիշինէ պա-գիրլը իսէ գօնֆէրանս եալընընը հուտուտու թային իտուպ, պու գարարրն ալագատար օլան՝ տէվ-լէթլէրէ նասըլ թէպլիղ օլունա-ճաղը գօնֆէրա՞նս մը եօգսա տէվլէթլէր քէնտի պէյնլէրինտէ մի գարարլաշտրըրաճագլար տըր, պուրասը հէնուզ գարարկիր օլ-մամըշ տըր: Իմտի տէվլէթլէրին իլէտաէ իթթիֆագ իտէճէքլէրի հարէքէթ՝ Պապը Ալինին վէրէճէ-կի ճէվապա վապէսթէ օլտուղընտան, ֆիլան վէ եա ֆլան տէվ-լէթ՝ խասսէյէն Ռումիլի վէ եա-խոտ թիւրքլէր լէհինտէ տիր տէ-յի չիմտիտէն հավատիսլեր չը-գարմագ վահի պիր չէյ օլտուղու մէզբիւր թելէկրաֆտա մուհար-բեր տիր:

—Գրոճալը վագասընը թահգի-գէ մէմուր օլան գօմիսիոն թա-ռաֆընտան մահբիմիտիրիպ Շար-գի Ռումէլի միլիս զապիթիկին-տէն թարտ օլունան Ռուսիալը եիւզ պաշը Մ. Եաչրոֆ՝ մէզբիւր գօմիսիոն բաբօրթունա ճէվապէն վէ Ալէգօ բաշայա խիթապէն Ֆը-ռանսըզճա պիր բէտտիյէ նէյը իթ-միշ տիր:

—Եունան գըրայրընն Լօնտրա-տան Պէրլինէ ավտէթ իտուպ, գօն-ֆէրանս ազարարընա պիզզաթ իճ-բաթ թէչէքքիւր իտէճէյինի Ա-թինա կազէթալարը եազըյօր:

—Բակիւզատան չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Ա՞ռնավուտ-լար Տէպրէտէն 3 000 վէ Թիրան վէ Էլպասան վէ Գատվայատան էբի պին գատար գուվվէի իմոտ-տէկ թաչէպ իթմիշլեր տիր:

—Ալբանիայէ Ա՞ռնա-վուտլար թիֆէնք գուրչուսուրլէ, Գարատաղլարը էքինէրէրինի պիչմէքտէն մէն իթմիշլեր տիր:

—Եունան մէճլիսի մէպուսան ազասընտան Շիրա ատասը մէպու-սը Մ. Սթէֆան Սգուլուտ՝ մէ-մուրիյէթը ֆէվգէլատէ իլէ Բարի-զէ կիրմէք իւզրէ էվվէլքի կիւն Աթինասան հարէքէթ իթմիշ տիր:

—Ալբաղրմըզ մայիսմաթա կէօ-րէ, վան, Էրզրում վէ Ցիարպէ-քիր թէլէկրաֆխանէլէրինտէ գրթ-լըղա տայիր հիչ պիր մէճճանէն թէլէկրաֆ գապուլ օլունմամագ-տա իմիշ:

Ֆէլաքէթը մէզբիւրէ պու սը-բատա տէրճէճէի նիհայէյէ վար-մըշ օլտուղընտան, մէզբիւր թէա-պիր՝ նէթայիճի վէխիմէյի մուճիպ օլապիլէճէկի ճիհէթլէ, մէրքէզ-խանէ գօմիսիոնը թարաֆընտան բաթրիգխանէյէ վուգու պուլան իչլարը բէսմի իւզէրինէ, բաթրիգ Ամէն Ներէս Սրբազան հազրէթ-լերի Պապը Ալիյէ պիր թագրիր եազմըշ տըր:

Ումարըզ քի, տախիյէ նազը-րը Մահմուտ Նէտիմ բաշա հազ-րէթլէրի, գահրէզէկեան հագ-գընտա միսէլլեմ օլան մերհամէթ վէ չէֆագաթընտան նաշի, պու թէտպիրի չէտիտէն տէթ ու բէթ իչիւն մէրճիրինէ էմր ու թէնպիհ պույուրուրլար:

—Ալթընճը Ցարէպ պէյէտիյէ պաշ միհէնտիսի գայմագամ Ա-մէտ Ֆայիգ պէյ խաթիֆա իթմիշ օլմազլա, եէրինէ երքեանը հար-պիյէ զապթանընտան միրայայ Զիա պէյ թային օլունմուշ տըր:

—Գալաթա սերայընտա Մէք-թէպը Սուլթանի թէվզիի միւքա-ֆաթ ըսմի յուլիս պիրինի սայը կիւնիւ վուգու պուլաճագ, վէ Պաշ վէքիլ Գատրի բաշա հազրէթ-լերի ըիյասէթ իտէճէք տիր: Էկէր մէշղուլիյէթինին քէսրէթինտէն տօպալը բաշայի միշարէյ հ-ըէսմը մէզբիւրտէ հազը պուլու-նամազ իսէ միսթէշար իճբաթ ըիյասէթ իտէճէք տիր:

—Օսմանը Պանգասը թարաֆընտան Նէշր օլունան պիր ճէտ-վէլէ նազարէն, ալաֆրանկա յու-իսին 30ունճու կիւնի մէյսանը թէտավիլտէ 382,978 450 ղրուշ-ըզ գայմէ գալմըշ տըր:

—Իսքէնտերիյէտէն Էվրօբա կա-զէթալարընա եազըլտըղընա կէօ-րէ, իրտիվ իլէ Հապէշ գրալը պէ ինինտէ սուլհ մուահէտէսի ագտ օլունմուշ, վէ հիւբիւմէթը Մըսրիյէ տուլյոնը ղայրը մունթա-զամասընը սերիան թէսվիյէ էլլէ-մէք իւզրէ եիւզտէ 6 ֆայիզ իլէ պիր իսթիգրազ ագտը իչիւն Պան-գը Օսմանի վէ Ինկիլիզ վէ Մըսրը պանգասը իլէ միւզաքէրէ իթմէք-տէ իմիշ:

—Թէհէրանտան եազըլտըղընա կէօրէ, չըգան սէնէքի մահսու-լուն պէտէքեթսիզլիյի պագը էյա-լթտա գահթ վէ սուրիչէրէ սէ-պէպկէթ վէրմիշ վէ Բամիյէտէ կէչէն իւչ մահ զարֆընտա աճ լրգտան 500 տէմ էօրմիշ տիր: Հիւբիւմէթ գահթզէտէկեանա մուավենէթ իթմէք իսթէեօր իսէ տէ, եօլլարը ֆենալըղընտան վէ մահալլի մէմուրիյինին էմնիյէթ-սիզլիյի հասէպի իլէ ելտէն պիր չէյ կէրմէեօր իմիշ:

—Քեօնիգ Ցարէսկա օգուն-տըղընա կէօրէ, մէմլէքէթլէրինին եունանիսթանա թերք օլունմա-սընը իսթէմիյէն գապիթլէրտէն Պերլինէ քիւրլիյէթլէ արզուհալ եազմագտա տըր: Օսմանը սէ-ֆարէթի՝ գօնֆէրանս բէհսի բրէնս Հօհէնլոհէ յէ եազտըղը թագրիր-լէրտէ մէզբիւր արզուհալարը գիբր իթմէքտէ տիր: Սէֆարէթը միշարիթ.հա՝ մէզբիւր արզու-հալարընն նազարը տիգգաթա ա-լընմագա հագալը օլտուղընը, վէ թիւրքիանին Ռում օմագ իսթէ-մէյիպ Օսմանը գալմագ իսթէյէն գապիթլէրին արզուսը ալէյհին-տէ պուլունամայաճաղընը պէյան իթմէքտէ տիր:

—Լիվերպուլտան 23 յունիս թա-ռիխիյէ եազրլան պիր թէլէկրա-ֆա կէօրէ, Ինկիլիզ հիւբիւմէթի՝ Եունան մէսէլէսինէ տաիր օլան Օսմանլը մուխթիլսիզէ պիր ճէ-վապ իրտալ իթմէք թասավվուր իթմիշ իսէ տէ, Պերլին գօնֆէ-րանսընընն միւզաքէրաթը խիթամ պուլմատագճա պու կիպի մուխա-պէրաթը տիբլօմաթիգէյէ վու-գու պուլմամասը իչիւն բրէնս Պիզմարգ իճրատ թէէսիր իթմիշ օլտուղընտան, ինկիլիզէրա՝ թա-սավվուրը մէզբիւրտէն կէրի տուբ-մուշ տըր:

—Էրզրումտան եազըլտըղընա կէօրէ, ագտէմճէ թուԹուլուպ մուհաքէմէ օլունտրգտան սօնղրա Սրվազա նէֆիյէ հիւքմ օլունան Քիւրտ իպօ՝ պունտան օն պէ-կիւն գատար էվվէլ հապսխանէ-տէն ֆիրար իթմիշ, վէ պու խու-սուս էրէ լիճէ գիյլ ու գալը մու-ճիպ օլմուշ տըր. զիրա մէրգումա իպօ՝ հագգընտա վէրիլէն հիւք-մին իճրատ օլունճագը կիւնտէն պիր կիւն էվվէլ ֆիրար իթմիշ, վէ կալիպա կարտանը տա պէրապէր գաչմըշ տըր: Կէօրիւնիւշտէ պու վագատա վալի բաշա տահա զիյատէ թէլաշա տիւշճէք տիր, զիրա իպօը կէչէն հաֆթա թահթ էլ հըզզ Սրվազա իրսալ իթտիկի-նի Սթամպօլա խապէր վէրմիշտիր:

—Էվվէլքի կիւն Մալթէէ ճի-վարընտա պիր չիֆթլիք չիֆթճի-լերի պիր պաղ պէքճիսի պէյ-նինտէ մուարազա զուհուր իտիպ պաղ պէքճիսի թիւֆէնկի իլէ չիֆթճիլէրտէն պիրինի գօլուն-տան եարալարզ ֆիրար էյլէմիշ իսէ տէ, մահալլի մէզբիւր գայ-մագամը Զէքի պէյ օ արալըգ տէվրէ չըգմըշ օլտուղունտան պիր նէֆէր լէ պէրապէր ճանիի մեր-գումա թաագիպ վէ տէրտէսթ իթմիշ տիր:

ՇԻՄՏԻ ԽԱՊԷՐ ԱԼՏԸԳ

Եանեատան եազրլըղընա կէօ-րէ, Ա՞ռնաուտլար՝ Եունանլրլարը Էբիր գըթասընա կիրմէէրինէ մի-մանաաթ վէ մուգավէմէթ իթ-մէգ մագսէտի իլէ ասքեր ճէմ վէ թէրթիպ իթմէք իւզրէ էրկէրիտէ պիր ճէմիյէթ թէշքիլ իտուպ, ու-մումի թօսգալըգ բուէսասը իլէ կէկալըգընն պիր գաչ վէքիլի օրա-յա թօրանմըշ, վէ պէսալարընը (ահտարընը) թէճտիտ իտէրէք, Մարկէրիթտէ տախի պիր շիւպէ աչմըշլար տըր:

—=—

Ցիւնքի Նիւսխէմիզտէ հէր նէ գատար Բօմա սէֆիրի թուրհան պէյին Աբնաուտլըգ մէսէլէսի ի-չիւն պուրայա ճէլպ օլունուպ Ա-ռնաուտլուգա կէօնտէրիլճէճէի եա-զըլմըշ իսէ տէ, մուախարէն ի-տիլէն թահգիգաթըմըզա կէօրէ, միշարիլ ռիին ճէլպինին Ա՞ռնա-ուտլրգ մէսէլէսինէ ասլա թէպլ-իւգիւ օլմայըպ, սըրֆ միւնասէ-պաթը տուէլիյէյ տայիր պաղը մալիսմաթ ալընմագ իչիւն ճէլպ օլունանագ տըր:

ԱԶԳԱՅԻՆ

Ա.ԵՌ. Խրիմեան Սրբազան հազ-րէթլէրինին Վան առաջնորդու-ղունու գապուլ իթմէտիրին կէ-չէն կիւն միշարիյէ ռա հազրէթ-լերինտէն բաթրիգխանէյէ վ-բիտ օլան պիր թէլէկրաֆ պի-նայէն պէեան իթմիշ իտիք:

Ցիւնքի կիւն տախի Վան վա-լիսինտէն բաթրիգխանէյէ պիր գրթա թէլէկրաֆ միւրուտ իտուպ, միշարիյէ Սրբազան հազրէթլէ-րինին մահալը մէզբիւր առաջ-նորդուղունու գապուլ իթմէտիյի թասդիգ օլունմուշ տըր:

—=—

Շապին Գարահիսարտան տիւն-քի կիւն բաթրիգխանէյէ վարիտ [illegible] մահալը մէզբիւր Ա.ա.ֆէ. Ֆ-ղապահ կէօմիւրճեան Արժ. Մով-սէս վարդապետին մէմուրիյէթ-տէն իսթիֆա իթտիրինտէն տօլա-յը, Ա.ա.ֆնորդ ինթիսապը ի-չիւն պիր նամէտ ճէտվէլի (ընտ-րությունի) իրսալ օլունմասը բաթրիգխանէտէն թալեպ օլուն-մուշ տըր:

—=—

Ֆրանսա շուրաի պէնամէն-տան վ.ինթոր-Հիւկօ իլէ Գեր. խո-րէն Նար-պէյ արասընտա ճէրէ-յան իտէն պիր միւքեամթպէյի վայթինտէ կազէթամըզա եազ-մըշ վէ մէքթուպլարընը տէրճ իթմիշ օլտուղումըզը էլպէթթէ օգուսյանլարըմըզ տէրճմանը-տէրէր:

Ախիրէն Թիֆլիստէն վիրուտ ի-տէն Մշէ կազէթասընտա օգուն-տուղունա կէօրէ, Ռուսիանըն Գ.ավ.ասիա գրթասընտա մէր՝ օ-լան «ԱՆՊ» գանունընընը մուղայի-ընտէօլարագ, մէզբիւր կազէթա՝ կէչէնտ «ԱՆՊ» հէ յէթինէ կէօս-թերմէքքիզին. Վիգթոր Հիւկօ իլէ Նարպէյ Սրբազանընը մէզբիւր մէքթուպլարընը տէրճ իթմիշի ի-չիւն, սահիպի Գրիգոր էֆ. Ա.ր-ծրունի օն կիւն հապսա վէ եախոտ 50 մանէթ ճէզայի նագտիրէ հիւքմ օլունմուշ իսէ տէ, մուսաիէյհ իշպու հիւքմի գապուլ իթմէ յուպ իսթինաֆ իթմիշ, վէ սանզիւր ուսուլի ալէյհինտէ կազէթասընը-տա տախի միւհիմպիր պէնտ եազ-մըշ տըր:

Մալիմ օլտուղու վէճհէլէ, «ԱՆՊ» գախտէսի՝ պիր կազէթաճը-նընն կազէթայա տէրճ իտէճէյի մէվատտը էվվէլա հիւքիւմէթէ կէօսթէրիպ թէտգիգ վէ մուայէ-նէ իթտիրմէսինտէն վէ հիւքիւ-մէթէ մուզիրը կէօրիւնէն մէվատ-տընը տէրճ իթտիրիլմէմէսինտէն իպարէթ տիր:

ԻԼԱՆ

Ցօգթոր Հէքիմեան էֆէնտինին թագսիմ սօղաղընտա 9 նիւմէրօյու խանէսինտէ սալը. ճուման վէ բա-զար կիւնլերի էօյլէնէ պիր սաաթ գալընճայա գատար խասթալարը գա-պուլ, վէ ֆուգարալարը տախի մէճ-ճանէն թէտավի իթմէքտէ օլտուղու-իլան օլունուր: 15—4

ԷՎՐՕՊԱ

ՎԷ

ՏԷՎԼԷԹԸ ՕՍՄԱՆԻՑԻ

Հօպարթ բաշա հազրէթլէրինին կէչէն կիւն Սէֆիր կազէթասընա եազմըշ օլտուղու պիր մէքթուպ՝ բօլիթիգա իլէ ուղրաշանլար պէյ. նինետ խայլը միւպահասաթը մուճիպ օլմագտա օլտուղու կիպի, միւշարիլէյհին պու մէքթուպու Էվրօբայա աքս իտինճէ, օրաճա տախի պիր տէրճէյէ գատար գիյլ ու գալը մուճիպ օլաճագ տը զանն իտէրիզ։

Միւշարիլէյհ՝ Եունան մէսէլէսինտէն վէ Էվրօբա տէվլէթլէրինէն Պէրլինտէ ագտ իթտիքլէրի գօնֆէրանսը՝ տէվլէթը Օսմանիյէնին մէնաֆիինի Եունանը մէնաֆիի ուղրունտա ֆէտտա իթտիյինտէն թութտուրարագ, տէվլէթը Օսմանիյէնին Էվրօբատան միւթէզարրուր օլտուղունու տէրմէյան իտուպ, մուհարէպէտէն սօնրա տէվլէթ Ռուսիանը թէքլիֆաթը գապուլ իթտիրմէյէ ալըշմը օլան տիրօմաթլարա տախի պու սէօզլէրին աճը կէօրիւնէճէյի չիւպհէսիզ տիր։

Անճագ Հօպարթ բաշանը սէօյլէտիյի սէօզլէրին պիր Սըվ աղզընան չըգմայըպ տա պիր ինկիլիզ աղզընան չըգմասը, վէ Ռուսիանը խրտմէթինտէ պուլունան պիր ատէմ թարաֆընան սէօյլէնմէյիպ տէ Ռուսիանը տիւշմէնի օլան պիր տէվլէթին խրտմէթինտէ պուլունան պիր զաթ թարաֆընան սէօյլէնմէսի տախի տօղրու օյտուղյարընը իսպաթա քէտֆի տիր։

Պիզ պու սէօզլէրի վագթը իլէ սէօյլէմիշ իտիք։ Սէօյլէմիշ իտիք տէյիլ ատէթա թէքրար իտէ իտէ էզպէր իթմիշ վէ պու պապտէ մախսուս ղէ մուֆասսալ միթէատտիտ պէնտէր եազմըշ իտիք։ Լաքին Նիհայէթ իխթարաթըմըզըն պիր սէմէրէսի օլամատըղընը կէօրիւնճէ, իխթիյարը սիւքիւթ իթմէյէ մէճպուր օլմուշ, վէ տէվլէթճէ թութուլան Լէրօբա բօլիթիգասընը պէօյլէ նէթիճէլէրի մուճիպ օլտուղունու կէօրտիւյիմիւզտէ, իխթարաթըմըզընը տինլէնմէմէսինտէն հասըլ օլան զիյանլարը սայմայը՝ կէչմիշ թէէսսիֆի գապակլինտէն ֆայտէսիզ պիր շէյ ատտ իտիւպ միւնասիպ կէօրմէմիշ իտիք։

Պու տէֆա իսէ բրճալը տէվլէթտէն պիր զաթը ինկիլիզ դանը իլէ թահրիք օլունուր լիսանընտան՝ պիզիմ էօթէտէն պէրու իլթիզամ իթտիյիմիզ տավանը լէհինտէ պիր սէօզ իշիտինճէ, արթըգ սիւքիւթիւ պունտան զիյատ թաթվիլ իտէմէէրէք, պիզ տէ պիր իբի սէօզ սէօյլէմէէ մէճպուր օլտուղյորուզ։

Նէֆիր արգատաշըմըզը Հօպարթ բաշա հազրէթլէրինին՝ տէվլէթը Օսմանիյէնին մէնաֆիի նամընա օարագ Ռուսիանը իթթիֆագընը Էրօբանը հիմայէսինտէն, վէ Այիսթէֆանոս ահտնամէսինի Պէրլին ահտնամէսինտէն թէրճիհ իթտիյինի իշիտինճէ, Ալահըն ինքեար օլունտուղունու իշիտէն պիր տինտար կիպի հիոտէթ վէ հէեէճանա կէլէրէք, պու սէօղիւ տէլայիլ իլէ չիւրիւթմէէէ չալըշմագտըզը։ Եալընըզ «պագըն պագը, նէ՝ սէօյլէօր» կիպի պիր մուգալէտէ պուլունույոր։

Պիզ Ղարպի Էրօբանը տէվլէթը Օսմանիյէէի պու տէրէճէտէ թաղէիգ վէ տէվլէթը Օսմանիյէնին մէնաֆիինի էօթէքինին պէրիքինին ուղրունա պու գատար գօլայլըգլա ֆէտտա իթտիյինի կէօրմէզտէն էվվէլ, Ռուսիա իթթիֆագընը՝ Էրօբանը սուրէթա կէօսթէրտիյի հըմայէտէն էյի, վէ Այիսթէֆանոս ահտնամէսինին՝ Պէրլին ահտնամէսինտէն տէվլէթ հագգընտա տահա նաֆի օլտուղունու պէէան իթմիշ իտիք։

Իշթէ պու կիւն զուհուր իտէն վուգու�՝ պիզիմ տավամըզը խսպաթ իտիյօր, վէ Հօպարթ բաշա հազրէթլէրի տախի պիզի թաստիգէ մէճպուր օլույոր։

Նէֆիր արգատաշըմըզը օնուն ֆիքրինտէ պուլունանլար՝ իշէն. մէյիպ տէ պիզէ Պէրլին ահտնամէսինին Այիսթէֆանոս ահտնամէսինտէն նէ ճիհէթճէ տահա էյի վէ Ռուսիա մէգասիտինին էվլըբանը մէգասիտինտէն նէ ճիհէթճէ տահա մուզիրը օլտուղունու իսպաթ իթմէսէ իտիլէր օլմա՞զմը իտի։ Եալընըզ Ռուսիանը խամի Ռուսիա վէ Այիսթէֆանոս ահտնամէսի իտի՞ Այիսթէֆանոս ահտնամէսի օլտուղու իշի՞ն մի մուզիրը ատտ օլունույոր քի, պունլարը մաղբրաթընը քիմսէ իսպաթա չալըշմայըպ, եալընըզ իտիմին եատ իթմէքլէ գանաաթ օլունույոր։

Վագտա, տէվլէթ հիչ պիր ահտնամէ իլէ մէրպուրէ օլմայըպ, էսկիտէն մալիք օլտուղու մէմալիքին քէտֆիքէսինէ մալիք օլա իտի վէ քէնտի միւլքի իչինտէ իտէճէյի ըսլահաթլա քէնտի թէպտասընա վիրէճէյի կուգուգ վէ հուրրիյէթի էճնէպիլէրին թէչվիգ վէ ըի զաոը իլէ վերմէյիպ, քէնարլ իրատէթի իլէ վերէյիտի, էլպէթթէ տահա էյի օլուր իտի։ Նէ ֆայտէ քի օ զէման սէրբեարտէ պուլունանլար պուրայարընը վագթը իլէ տիւշինէմէտիքլէրինտէն, վէ եախսա պու թարիգին պիր սելամէթ թարիգի օլտուղունա ագգըլարը իրէմտիյինտէն, վէ հէր հալտէ երնէ Ղարպ տէվլէթլէրինտէն պագըսընին մէվմիտ վէ իղֆալաթընա գարբլարգլարընտան, էօյլէ պիր եօլ թութմայըպ, ագգպէթթ Ռուսէլիյի իխթիալ աթէշինէ պըրադմայա վէ Նիհայէթ Ռուսիա իլէ ղայրը միւսալմ պիր պէտապտթ մուհարէպէյէ կիրիշմէյէ սէպէպ օլտուլար։

Տէվլէթ հարպտաքի թալիինի թէճրիւպէ իթտիքտէն սօնրա, արթըգ թէքրար քէնտիսինի պու գատար վագըթտան պէրու իղֆալ իթմէքտէ օլուպ, Նիհայէթ տիւշմէնինին բէնէէսինտէ պրագան Ղարպ տէվլէթլէրինին սէօզունիւ տինլէմէլի՝ մի իտի։

Մուհարէպէէ գարըշմայանլարը միւսալահայա գարըշմաեա հագգը վար մը իտի։

Տէվլէթ մաղրուպ օլմաղա, քէնտիսինէ ղալիպ կէլէն տէվլէթին խաթրընը իթմէսի թապիի իտի։ Լաքին հիչ՝ օլմազ իսէ, եալընըզ պունուն խաթրընը իտուպ, պունուն՝ ղալէպէ այէսինտէ գաղանտրդը նուֆուզան իսթիֆատէ իթմէլի, եանի օ նուֆուզ իլէ սայիր տէվլէթլէրին նուֆուզ վէ միւտախէլէսինի բէտտ իթմէլի իտի։

Այսթէֆանոս ահտնամէսի տէվլէթէ բէք էյի կէօրիւնմէյօր իտի իսէ, պունտան կէօրտիւյիւ զարար՝ մաղրուպիյէթ տէյին ոայրլապիլիր իտի, լաքին քէնտիսինի նէ հարպ իլէ մաղրուպ վէ նէ տէ մուավէնէթլէ մինէթտար իտէն տէվլէթլէրէ նէ՞ պօրճու վար իտի։

Ռուսիանը Այիսթէֆանոս ահտնամէսի իլէ թէչքիլ իթտիյի Ղուլկարիսթան պէլքի բէք պէօյիւք իտի։ Լաքին չիմտիքի Ղուլկարիսթան տա բէք քիւչիւք տիր։ Ղուլկարիսթանը օ գատար պէօյիւք օլմասը տէվլէթէ նէ գատար միւզիրը օլապիլիր իտի իսէ, պու գատար քիւչիւք օլմասը տա օ գատար միւզիրը օլույոր։ չինքի ալէմտէ հէր շէյ հուտուտը թանին մէնաֆիինի էօթէքինին պէրիքինին ուղրունա պու գատար գօլայլըգլա ֆէտտա իթտիյինի կէօրմէզտէն էվվէլ, Ռուսիա իթթիֆագընը՝ Էրօբանը սուրէթա կէօսթէրտիյի հըմայէտէն էյի, վէ Այիսթէֆանոս ահտնամէսինին՝ Պէրլին ահտնամէսինտէն տէվլէթ հագգընտա տահա նաֆի օլտուղունու պէէան իթմիշ իտիք։

Իշթէ պու կիւն զուհուր իտէն վուգուաթ՝ պիզիմ տավամըզը խսպաթ իտիյօր, վէ Հօպարթ բաշա հազրէթլէրի տախի պիզի թաստիգէ մէճպուր օլույոր։

Նէֆիր արգատաշըմըզը օնուն ֆիքրինտէ պուլունանլար՝ իշէն. մէյիպ տէ պիզէ Պէրլին ահտնամէսինին Այիսթէֆանոս ահտնամէսինտէն նէ ճիհէթճէ տահա էյի վէ Ռուսիա մէգասիտինին էվլըբանը մէգասիտինտէն նէ ճիհէթճէ տահա մուզիրը օլտուղունու իսպաթ իթմէսէ իտիլէր օլմա՞զմը իտի։ Եալընըզ Ռուսիանը խամի Ռուսիա վէ Այիսթէֆանոս ահտնամէսի օլտուղու իշի՞ն մի մուզիրը ատտ օլունույոր քի, պունլարը մաղբրաթընը քիմսէ իսպաթա չալըշմայըպ, եալընըզ խամինի

կարիքներն հագցընտա պու իբի հավատիտէն մատտա, էմարէթը միշարէլէ յհայա 60,000 Ռուսիա թիւֆէնկի, վէ ԲէլՁատտա պուլունան իշ գըԹա Գրուբ Թոբը իլէ 8000 ատէտ տիկէր Թիւֆէնկ տահա Թէսլիմ օլունտըղը միւնտէրիճ տիր։

Եինէ մէգիւբ կաղէթալարտա օգունտըղընա կէօրէ, Պուլկարլար՝ Յարգի Ռումէլի իլէ Պուլկարիստանը պիրլէշթիրիպ լէօյիւք պիր հիւքիւմէթէ իգրաղ իթմէք իւմիտերինտէն ասլա կէրի տուրմամագտա տըրլար։ Ան ան պէշ կիւն եվվէլ պաղը Պուլկար վաթանէրվէրանը Խլիսատտա Թէճէմմիւ իրտիւպ, Պուլկար միլլէթինին հուրրիյէթ վէ մուխթարիյէթը քեամիլէսինէ տաիրօլան մէսէլէլէրի Թահրը միւզաքերէյէ ալմըշլար տըր։ Լաքին Ռուսիանըն Թէէսիրի իլէ զինէլէր պիր աղթատտիլու Թէսքին օլունուպ, չէօյլէ քի տէվլէթը միշարէլէյհանըն Ֆիլիպէտէ մուգիմ ժէնէրալ գօնսօյսը բրէնս Զէրէթէլէֆ, հիւքիւմէթը մէթպուսաընին պու պապտէ օլան Թալիմաթը մէրգում Պուլկարլարա Թէֆհիմ իթմէք իչիւն պիզզաթ Խլիմատտա կիթմիշ, վէ թետապրի իհթիյաթքերանէ իթթիխազը Թէրճիհիթտիրմիշտիր։ Պունուն իւզէրինէ մէզգիւբ ճեմիյէթ՝ Մակեդոնիա Պուլկարլարընը Սիամպօլտա Թօբյանան Լվրբա գօմիսիօնրնա կէօնտէրէճէքլէրի հէյէթը մէպուսէնին մէսապրիթինէ սարֆ օլունճագ մէպալիի եալընըզ գարարլաշտըրըպ տաղըմըշ տըր։

ԳՕՆՖԷՐԱՆՍ

Պէրլինտէն ալգիրանկա 24 յունիս թարիխիյէ եազըլան չու ամիտէքի թէլէկրաֆ թան կաղէթասընտա օգունմուշ տուր։

«Գոնֆէրանս՝ պիրինճի իհթիմալընը էրթէսի կիւնիւ եազըլըմ կիպի, հաքմանէ իհբրի միւզաքերէ իտուպ, եկէր լազըմ կէլիրսէ, քէնտի գարարընա տա պիր հիւքմի մէշրու սուրէթինի վերէճէք տիր։

«Պու սուրէթը միւզաքերէ հէր նէ գատար Պապը Ալի վէ Թիւրքիա Թարաֆտարը օլան կաղէթալար Թարաֆընտան մուախէզէ օլունմագտա իսէ տէ, Նուրի Ցարոնէ կաղէթասը պու պապտէ պու կիւն պիր պէնտ նէշր իտէրէք, պու կաղէթանըն գոնֆերանս հագգընտա նէշր իթտիկի էքսէր մալիումաթըն մահալը մէվսուգտէն օլտուղու կիպի, պէնտը մէզգիւրտէ հավի օլան մալիումաթ տախի օ գապիլտէն տիր։

Նուրի Ցարոնէ Մ. տը Բատովի՝ էֆքեարընը տերմիյան իթմէքտէ օլուպ, պու էֆքեար՝ Ալէքմանիանըն 1880 մարտ 12 Թարիխի Սարը Քիթապընտա միւնտերիճ պուլունմագտա տրը։ Վէ էֆքեարը մէզգիւրէ՝ բրէնս Պիսմարգըն պու մատտէ հագգընտա օլան պիզզաթ ֆիքը ու մուԹալէասը տըր։

Մ. տը Բատովի՝ չէօյլէ տէմիշ տիր։

«Պէրլին գօնկրէսի՝ Եունան մէսէլէսինին միւզաքերէսինտէ իբի սուրէթ վուգու պուլաճաղընը իսԹիխրաճ իտուպ, էվվէյա Թարաֆէ յինին տօղրուտան տօղրույա պիր իթթիֆագ հուսուլեյլէ մէսէլէնին հալլինէ չալըշմասընը, վէ պունա մուվաֆֆագիյէթ հասըլ օլմատըղը վէ Թարաֆէյինին իթթիֆագ իտէմէէճէճի էյիճէ անլաշըլըղը հալտէ, տէվլէթլէրին Թէվասուլթունա միւրաճաաթ օլունմասընը Թալէպ իթմիշ տիր։ Լաքին չորասընը Թասրիհ իթմէմիշ տիր քի, պիր նէվի հաքէմլիք մուհաքէմէսի օլան չու իբինճի չըգտա, Թարաֆէյինտէն պիրի՝ Պէրլին ահտնամէսինի իմզա իթմիշ իսէ տէ, քէնտի տավասը հագգընտա պիր հիւքմ վէրէճէք օլան տիկէր հաքէմլէր սրրասընտա գապուլ օլունարագ, պու հալտէ հէմ հաքիմ հէմ տավաճըլարտան պիրի օլապիլէճէք մի տիր։ Հալ պու քի էանա պիր միւլահազա պիլէ կէօրմէրիր քի, հաքմլիք կիպի գոնֆերանս վէ եա պիր գօմիսիօն Թէչքիլ օլունտուգտա, Թարաֆէյինին եանի հէմ միւտտահինին վէ հէմ միւտտահալէյհին մէճլիսի մէզգիւրտէն խարիճ ԹուԹուլմալարը իգթիզա իտէր։»

Նուրի Ցարոնէ իլավէթէն չէօյլէ պէյան իտիյօր։

«Վէկէր ալտըղըմըզ խապէր ասիհի իսէ, Թիւրքիա, ԱյիսԹֆանօս ահտնամէսինէ գարշը Պէրլին ահտնամէսինին ֆէվվահտի. նի խԹիֆատտ իթտիքատէն օնդրա, եկէր իմզա իթմիշ օլտուղու մէզգիւբ ահտնամէսէքի Թաահիւտաթը իյֆա իթմէզ իսէ, Լվրբայա պու հալ սուլի Թէէսիր իտէճէք տիր։ Իմտի՝ Թաահիւտաթը մէզգիւրէ միյանընտա պաշլոճա պիր Թաահիւտ պուլունուպ, պու Թաահիւտա Թէվֆիգան՝ ահտնամէի մէզգիւրը իմզա իթմիշ օլան վէ միւԹէֆիգէն վէ քէնտի մանլուպլարընա կէօրէ Թէվասսութ իթմէք իսԹէյէն տէվտէվլէթլէրինէ գարարլարընա պազը ահվալտէ իթաաթ իթմէք լազըմ կէլիր։»

Ֆրանսա իլէ ԱլսԹրիա արասընտա գոնֆերանս տախի իսիթիլաքը էֆքեար մէվճուտ օլտուղու շույու պուլմուշ իսէ տէ, պու շայիանըն պիլքիլլիկէ ասլ ու էսասը եոգ իմիշ։

Էրկէրիտէքի Արնաուտա իթթիհատը, գոնֆերանս ազալարընա Թէսլիմ օլունմագ իւզրէ ամիտէքի արզուհալը պուրայա (Պէրլին) իրսալ իթմիշ տիր։

«Ինանիյէթ նամընա օլարագ պիճիմէ Արնաուտալար, տիւվէլը մուազզամանըն ատալէթինէ եէնիտէն տավէթ օգուրլար, վէ վաթանլարընը էճանիպէ վերիլմէսի մուխթարասը վէ Թէհմիտի ալԹընտա պուլունտըգլարընը տիւվէլը միշարիէ յհիմիւն սուրէթը ճիտտիյէտ նազարը տիգգաթա ալմալարընը ըիճա իտէրլէր։

«Արնաուտալար, քէնտի միլլիյէթլէրինի վէ վաթանլարընը Թէմամիյէթինի մուհաֆազա իթմէլէրինի տուվէլը մուազզամայա իսԹիրհամ էյէրլէր։ Պէօյլէ օլմասընը հալտէ, էճանիպ էլինէ տիւշմէքտէն իսէ, հուգուգը Թապիիյէլէրինի մուհֆազա իթմէք իչիւն հէրտի սիլահա սարըլարագ օլ սուրէթլէ էօմէյէ մէճպուր օլաճագլար տըր։»

Պէրլինտէն 22 յունիս Թարիխիյէ եազըլան պիր Թէլէկրաֆ տիյօր քի, Եունան խանէտանը դրալիսի՝ իմբէրԹօր Ալէքսանդրն հուտուտը Եունանիյէ մէսէլէսինտէ Եունան լէհինտէ պիր հարէքէթ իթթիխազ իթմէսի իչիւն իմբէրԹօրը միշարէլէյհ նէզտինտէ իճրաի մուամէլէ իթմիշ իմիշ։ Ռուսիանըն Պէրլին սէֆիրի Մ. Սապուրօֆ՝ Ֆրանսանըն Եունան լէհինտէ սարֆ իթտիկի իգտամաթը քեմալը իյթիֆաթլա իլԹիզամ իթմիշ օլմաղա, պու իլԹիզամ՝ խանէտանը միշարէլէյհին Զար նէզտինտէ իճրա իթտիկի մէզգիւր մուամէլէնին սէմերէսի կէօրիւնիյօր։

Եինէ Պէրլինտէն 23 յունիս Թարիխիյէ եազըլան պիր Թէլէկրաֆա կէօրէ, գոնֆերանս գարարլարընընը ասլա մէճպուրի օլմատըղը հագգընտա Պապը Ալինին պէեան իթտիկի էֆքեար իւզէրինէ գոնֆերանսա եագընտան միւնասէպէթի օլան զէմաթ իթթիրազ իտուպ տիյօրլար քի, Պապը Ալի մատէմքի Ա. յսԹէֆանօզահտնամէսինէ նիսպէթլէ Պէրլին ահտնամէսինին մուհասսէնաթընը գապուլ իթմիշ տիր, մուհասսէնաթը մէզգիւրէ յէ պիր խալէլ կէԹիրմէք իսԹէմէզ իսէ, անտէն նէչէթ իտէն ֆէտաքերլըգլարը տա գապուլ իթմէքէ մէճպուր տիր։ Պապը Ալի քէնտիսի տէ Պէրլին ահտնամէսինի գապուլ իթմիշ օլտուղու իչիւն, տէվլէթլէրին ադտ իթտիկի պու մուահէտի ալէ յհինտէ պէյանը իթթիրազ իտէմէզ։

Մոնդարդրն վիէննատան ալտըղը պիր Թէլէկրաֆա կէօրէ, տէվլէթլէր՝ Եանէայը Թէրք իթմէէ բազի օլմասընը Պապը Ալիյէ նասիհաթ իթմիշ օլտուգլարը ճիհէթլէ, Պապը Ալի պու նասիհաթը տիյնէմէէճէ գարար վէրմիշ իմիշ։

Մէգգիւբ կաղէթա տիյօր քի, զաթը Շահանէ Ռուսիա իմբէրաԹօրընը ուլամամագ իչիւն եալԹայա (Գրըմտա) ֆէվգէլատէ պիր սէֆիր իրսալ իտէճէքմիշ։

Տիկէր պիր Թէլէկրաֆա կէօրէ, Պոդանլարրն ճէնուպ ճիհէթինտէ քեսին պիլճիմէ էյալաթըն սուհու ասայիշ իւզրէ պուլունմասը իչիւն, Ավսթրիա՝ Արնավուտարա մուխթարիյէթ վէրիլմէսինէ տայիր արզու պէեան իթմիշ տիր։

ՕՍՄԱՆԼԸ ՊԱՆԳԱՍԸ

1880 Ցունիս 31 պէնընը

ՄԱԹԼՈՒՊԱԹ

	Ղրշ	
Էսհամ—Ներմանէէտէն հէնուզ ախղ օլունմամըշ էսհամ	550,000,000	
ՍԹամպ Սանտըդ Շիւպէրտէ	46,959,143	16
	36,189,464	5
Սանտրդտա պուլունան սէնէտաթ	95,337,368	38
Խազինէի Հիւմայունուն հիսապաթը ճարիյէսի — Պանգանըն զիմմաթը	483 983 523	19
Միւխթէլիֆ հիսապաթը ճարիյէ—Պանգանըն զիմմաթը	155,177,338	30
Էսհամ վէ էմթաա իւզէրինէ իգրազ օլունան մէպալիղ	329,939,718	35
Էմլաք վէ էշեա	7,269 946	
Միւթէնէվիա	6,486 721	25
	1,711,343 225	8

ՏՈՒԳՈՒՆԱԹ

	Ղրշ	
Ներմայէ Թէտա.	1,100,000,000	
Վիւլաւ. ՍԹամպուլը. Պանգ. Նոթլար	13,452,800	
	Շիւպէրտէ	»
Էսհամ—Ներմանէէտէն հէնուզ ախղ օլունմամըշ էսհամ	28,212,602	18
Խազինէի Հիւմայունուն հիսապաթը ճարիյէսի—Մաթլուպաթ	7,366,441	2
Միւխթէլիֆ հիսապաթը ճարիյէ—Մաթլուպաթ	277,707,888	14
Մուայէն վատէլի տէբօղիթօ	27,675,391	39
Իհթիյաթ	»	
Էսհամ վէ էմթաա իւզէրինէ Թէմէթթիւ	670,200	
ՄիւԹէնէվիա	256,257,811	15
	1,711 343,225	8

Ասլընա մուԹապգ օլտուղու Թաստիգ օլունուր։

Մէ-ուէր Էմ. Տրվ.Օ — Մէ-ուէր ռոմանի Մ. Հ. ֆՕՍԹԷՐ

ՄԷՋԵԱԹԻՊ

Ամիտէքի մէքԹուպու մէրհիհինին նապարը տրզդաթընա հէվալէ լուտէրիդ։

Ամեն. Ս. Հայր իմ և Տէր

Խարբերդի առաջնորդական պաշտօնէն հրաժարեցուցմանս պատճառը տակաւին չգիտեմ։

Դիանալ ուզեցի, զի իմ իրաւունքս էր, այո՛, իրաւունքս էր, ոչ թէ զայն վերստին ձեռք անցնելու համար, այլ հասկնալու համար թէ արդեօք Ազգիս, Եկեղեցւոյս և հայրենեաց Սբրազան Հօրդ դէմ յանցանք կամ պակասութիւն մը գործած եմ, թէ իմովսանն ծառայած եմ, ինչպէս որ պարտքս է ծառայել. քանի որ չունչ ու կենդանութիւն ունիմ։

Եթէ յանդէպս պակասութեան մէջ գտնուած եմ, կուզէի գիտնալ, որպէս զի զգուշանամ, իսկ եթէ ոմանց կողմանէ պատրաստուած մեքենայութեան մը զոհ գացի, ինչպէս որ այնպէս է, իբրև եկեղեցւոյ պաշտօնեայ պարտքս է ներել և անյիշաչար դրանուիլ, թողուլ ասպարէզն անոնց՝ որ հետամուտ են խարբերդի առաջնորդական պաշտօնին, և ես զոհ ու երջանիկ եմ Ձեր Բարձր Սրբազնութեան հրամանին ներքև ծառայել ո՛ւր և ե՛րբ որ հրաման ընէք։

Սրբազան Տէր, առ Ձեզ իմ անդրդուելի հաւատարմութեանս և անշահասէր ծառայութեանս փորձը միշտ պիտի տամ ամէն պարագայի մէջ, և ես ուրիշ բան չեմ խնդրեր, բայց միայն Ձեր Բարձր պաշտպանութիւնը, որ ամէն բանէ թանկագին է ինձ։

Արդ, խարբերդի առաջնորդական պաշտօնէն մշանջենապէս հրաժարելով

Մնամ Բարձ ու Սրբազնութեան Ձերումամենախոնարհ և հնազանդ ծառայ և որդի և հաւատարիմ պաշտօնեայ Հայաստանեայց Ս. Եկեղեցւոյ

Կարապետ Վարդապետ Բոյրաճեան

1880 յունիս 16

Ի Կէտիկ-փաշայ

ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆ ԶԻՃՆԷԹԻՆԻՆ ՊԻԼԱՆՁՕՍԸ

. . . խմբագիր,

Ազգային Սահմանադրութեան 20 րդ Տարեդարձի գործադիր մասնաժողովը Տարեդարձի հանդիսին հասութից և ծախուց ներփակեալ հաշուեցուցակը և նուիրատուութեանց ցանկը հրատարակելով պարտք կը համարի իւր սրտագին շնորհակալութիւնը յայտնել նախ Վեհապետեան Գերապատիւ Տ. Յովսեփ Ս. Աղբէ. պիսկոպոսին, որ Սահմանադրութեան Տարեդարձի հանդիսին նախագահելէ զատ հոգևորապէս ալ մխիթարեց ժողովուրդը, նոյնպէս այն ամեն նուիրատու ազգայնոց որք նոյն օրը իրենց նը. պաստովը սիսփեցին Ազգ. Հիւանդանոցի պատսպարեալները։

Մասնաժողովը ոչ նուազ եռանդագին շնորհակալութիւն կը. յայտնէ նաև այն ամէն Սահմանադրասէր անձանց՝ որք իրենց ներկայութեամբը և համակրական զգացումներովը պատուեցին և ամենայն բարեկարգութեամբ տօնեցին սոյն ազգային հանդէսը Ազգային դաշտավայրին վրայ։

Մասնաժողովը շնորհակալութեան պարք մ'ալ ունի զոր կը կատարէ, առ մնայուն հսկող մասնաժողովը Հիւանդանոցի, որ իւր սովորական աշխատութեամբ զատ Տարեդարձի հանդէսի օրն այ նը. պաստեց գործադիր մասնաժողովոյ ջանից։

Մասնաժողովը յառաջիկայ տարուան Տարեդարձի հանդէսը աւելի չքեղ ու վայելուչ տնենալու խնդագին յուսով, կը սիրէ հաւատալ որ հասարակութիւնն աւելի մեծ համակրութեամբ պիտի պատուէ Ազգային Սահմանադրութեան յառաջիկայ տարեդարձը։

Մնամք յարգանօք

Ի դիմաց Ազգ. Սահմանադրութեան. 20 րդ Տրեդարձ. Գործադիր Մասնաժողովոյ

Վասն Ատենադպրի Ատենապետ

Ցաղհանէս Պէյլէկեան Մէյոյէլ Յովսեփեան

1880 յունիս 18

Գրաս. Հիւ. Մեծ-Նորխան

ՕՆ ԱԼԹԸՆՃԸ ԼՈՒԻ

Վէ

ՖՐԱՆՍԱՆԸՆ ԻԹԹԻԼԱԼԸ

(ՐԷՎՕԼԻՈՒՕՆ)

ՄԻՒԼԼԻՖԻ

ԱԼԷՔՍԱՆՏՐ ՏԻՄԱ

ԻԻԶԻԻՆՃԻԻ ՖԱԱՍ,

(8553 Ն.-Մէրգան Դէլմ)

Ինհիսար ֆէսխ օլունընճա նէ վէվէլէ չըգտըղը մալիւմ տիր։ Միւֆէթթիշի ումմամ տիկէր պիր վէրկի Թարհ իթմէքսիզին անկարեա ուսուլինի լաղվ իթտիկինտէ, մէզգիւբ վէվէլէ պիր գաթ տահա արթտը։ Հագիգաթէն պու լաղվ մատտէսի իլան օլունուր օլունմաղ, Թուրուգ վէ մէապիր միւհէնտիսլերի եօլլար Թամիր օլմայընճա պօղուլաճագլար, վէ մուախիսէրէն Թաամիր վէ իսլահ օլունտուգտա, քիւլլիյէթլի մէսարիֆէ միւհթաճ օլաճագլար տէյի խապէր վէրտիլէր։ Իմտի մատտամ քի բարլամէնթօլար՝ Մ. Թիւրկօ Թարաֆընտան ալԹը Թէքլիֆի գանունի վուգուա կէլտիյի իչիւն ալէյհինտէ զարաղ սագլամըշլարտըր, վէ մէզգիւբ Թէքլիֆլէր չունլար տըր։

1° Ընկարիալարը իլգա ֆերմանը վէ պու անկարիալարը եէրինէ պիր վէրկինին Թարհ ու Թէէսիսի,

2° Բօասի սանտըղընը լաղվը, ռուսումաթը Թէպտիլ ու Թաատիլի,

3° Էսնաֆ քէհեալըգլարը յլա լօնճալարընը լաղվը,

4° Բարիզ շէհրինին լիմանլարը, ըրխթըմարը, չարչըլարը, բաղարլարը վէ Թէրսանէլէրի իւզէրինտէ օլան մէմուրիյէթլէրին լաղվը,

5° Բարիզ շէհրինտէ պուղտայ, չավտար պուղտայը, չավտար, ուն, նօհուտ, պագլա, մէրճիմէք, բիրինճ, վէ ղայրիհիմ իւզէրինտէ օլան պիլճիմէ ռուսումը լաղվը, վէ տիկէր զաբէք վէ քէսմիքլէր իւզէրինտէ օլան ռուսումը Թաատիլի,

6° Էյհասալ չէրվիչ եազլարընը իւզէրինտէ օլան ռուսումը Թէպտիլ ու Թաատիլինի հավի օլան ֆերման։

Իմտի, նասալ քի տէտիք. մատէմ քի, բարլամէնթօլար Մ. Թիւրկօյա զարաղ սագլատըգլարը իչիւն, պիւԹիւն պու ֆերմանլարտան, հէմ տէ բէք չօգ կիւճլիւքլէ, եալընըզ 1776 փեր. 9 տա գայա օյունմուշ օլան վէ բօասի սանտըղընը լաղվընը էմր իտէն ֆէրմանը եիրիւԹմիւշլեր իտի. իմտի Մ. Թիւրկօ տիվանը գըրալիյէ միւրաճաաթ իթմիշ իտի։ Պու էօյլէ պիր սօն Թէտպիր իտի քի, եկէր պիր շէյիգարմագարընը իթմէզսէ իտի, ալէյատէ ուզալարընը իտի։

Իշպու տիվանը գրալի 1776 մարտ 12տէ վուգու պուլմուշ իտի։

Հալպու քի պու տիվան հէր նէ գատար բարլամէնթոյը գրալ իլէ պօղուշԹուրմուշ իտի իսէ տէ, էհարի հագգընտա էօյլէ օլմամըշ իտի։

Իմտի Մ. Թիւրկօնըն հէյէթը վիւքէլասը բէք զիյատէ պիր հալը էմիյէթտէ կէօրիւնմէքտէ իքէն, պիր տէ պաղԹէթէն տիւշիվէրտի։

Պու ինֆիսալը էսպապը մուճիպէսինի պիր աղ լյզահ իտէլիմ. զիրա Մ. Թիւրկօ կէնճ գրալընը նէզտինտէ պիր արալըգ բէք զիեատէ մէվզիի իթթիպար վէ իհԹիրամտէ օլտուղու հալտէ, պու նակէհանի կէօզտէն տիւշիւշտէն պիր շէյ անլաշըլամատը։

Օն ալԹընճը Լուի՝ Թաքիւիքլիկինտէն պէրու տահմա իբի շէյ արամագտա օլուպ, պունուն պիրի եալընըզըգ վէ տիկէրի սահիհլիք իտի։ Հէնուզ վէլիի ահտ (ոօֆէն) իքէն, եալընըզ գալմասընա միւսաատէ օլունտու վէ հաթթա պազէն տէ եալընըզ գալմասընա մէճպուր իտիլտի. լաքին գրալ օլտուգտա, եալընըզըղը զայպ իթմիշ օլտուղընտան, օ հալտէ սահիհլիկի զայպ իթմէք իչիւն նէ եաբաղը մայիմ տիր։

Մէսէլա պու մագսէտէ վասլ օյմագ իչիւն, չօգտան պէրու լաղվ իտիլմիշ օլան մէքԹուպ սանտըղընը եէնիտէն իպգա իթմէսինի, ֆիլոզոֆլարա տօղրու եագլամասընը, էճնէպի կաղէթալարընա մէրագ իթմէսինի, վէ ինկիլԹերատան նէ կէլիր իսէ տէրագապ օգուտագ իչիւն ինկիլիզ լիսանընը էօյրէնմէսինի կէօրտիւք։

Պունատան մատտա, Օն ալԹընճը Լուինին մուխապէրաթը մասսուսէսի տէ վար իտի։

Բարիզտէ պիր մատտամ տը Գանինի վար իտի քի, Թաշըտըղը միւԹէպէր իսիմտէն մատտա չօգ ագ, հեր նէվի ագ վէ խուսուսի իլէ էնԹրիք սահիպէսի ատտ օլունմագտա իտի վէ հագիգաԹէն տէ էօյլէ իտի։ Պու գատրն Բարիզին էն միւԹէպէր ճէմիյէթերինտէ պուլունուր իտի, վէ Օն պէշինճի Լուինին էվլատըրը սալԹանաթընտա սարայա Թագտիմ օլունմագ իսԹէմիշ իտի իսէ տէ, միշարիէյհ իսԹիյար գրալ պաշընը սալայարագ չէօյլէ տէմիշ իտի։

—Զաթէն պուրատա չօգ էնթրիգաճը վար տըր. մատամ տը Գանինի Թագտիմ օլունմասընն։

Մատամ տը Գանինինին քէնտիսինտէն քիչիք պիր գարնտաշը օլուպ, պու զաթ ալէմտէ մարքիտը Բըզայ նամըյլա մաարուֆ օլմուշ իտի. հիւանիւ Թէրպիյէ ալմըշ վէ հէմշիրէսի կիպի տիւնեա կէօրմիւշ իտի վէ անըն կիպի ադգըլը վէ էնթրիգաճը պուլունմագտա իտի։ Շիիրլեր եաբար իտի, չուարատէն Տօրա Թասհիհ իտէր իտի. զէմանէյէ կէօրէ մէքԹուպլար, գասիտէնամէլեր վէ մուհապէԹնամէլեր եազար իտի, վէ Տօրա քէնտի էլի իլէ Թասհիհ իթմիշ օլտուղու եէնի պիր էսէրի օնա վէրտիքտէ, մումայիլէյհ Մարքի էվգաթը մուայէնէտէ չէօյլէ տէր իտի։

—Պահս իտէրիմ քի, Տօրա, էկէր մէրամ իթմէսէնիզ, պէօյլէ չիիրլեր եաբարագ, պիր կիւն Ֆրանսայա վէ Լվրբայա հիւքմ իտէճէյիզ։

Պունատան մատտա մումայիլէյհ տէլիգանը՝ հերբսը չանրընը չիտէԹինատէն նաչի, Լվրբանը պիլճիմէ բատիշահլարընա տա քէնտի տէվլէթլէրինին Թէրքիպաթը, իտարէսի, սէնայի վէ Թիճարէթի հագգընտա մէքԹուպլար եազար իտի։

Պինապէրին Ֆրէտերիք, քի արԹըգ իխԹիյարլաշմըշ վէ մաԹուհլանմըշ իտի, մումայիլէյհ Մարքիզ էվգաթը մուայէնէտէ չէօյլէ տէր իտի։

—Պահս իտէրիմ քի, Տօրա, էկէր մէրամ իթմէսէնիզ, պէօյլէ չիիրլեր եաբարագ, պիր կիւն Ֆրանսայա վէ Լվրբայա հիւքմ իտէճէյիզ։

Պունատան մատտա մումայիլէյհ տէլիգանը՝ հերբսը չանրընը չիտէԹինատէն նաչի, Լվրբանը պիլճիմէ բատիշահլարընա տա քէնտի տէվլէթլէրինին Թէրքիպաթը, իտարէսի, սէնայի վէ Թիճարէթի հագգընտա մէքԹուպլար եազար իտի։

Պինապէրին Ֆրէտերիք, քի արԹըգ իխԹիյարլաշմըշ վէ մաԹուհլանմըշ իտի, մումայիլէյհ Մարքիզ էվգաթը մուայէնէտէ չէօյլէ տէր իտի։

«Մէնին կիպի պիր տէլիգանը՝ եագըշը մը քի իխԹիյար պիր գրալա տէրս վէրմէյէ գալագըշը»։

Տիկէր հիւքիւմտարլար Մարքիզ էվգաթը Բըզէյի ճէվապ վէրմէք չէրէֆինէ պիլէ նաչի իթմէտիրլէր։

(Տէլամ)

ՀՈՇՈՒԵՑՈՑՑ

20 երորդ Տարեդարձի Ազգային Սահմանադրութեան

Հաստատ

	Մէջտեղ 20 դրչն
Պազալիյէի վարձք	500
Նուէրք զանազաններէ	2,797 30
Շահ դրամական	34 30
Պաղպաղակ	1,101
Ջուր	1,885 20
Մուտք հանդիսավայրի	12,833
Գիւղէ, պէրա, չրօպ, պաստա, լոքում և լն	5,205 10
Դանձանակ, պնակ, բանկալ եկեղեցւոյ	2,929 10
Տոմս. կերակրոյ 580 հա.	11,600
Պարտ	
Ա. Մ. Ֆրէնկեան էֆ.	5,732
	44 618 20

Ծախ

Գիւղէի զանազան ծախքեր	2,178 20
Ջարդուց և հովանուտի ծախքեր	3,207 10
Կարասեաց ծախքեր	2,451
Պաղպաղակի համար ծախքեր	580
Կերակուրի հմր ծախքեր	4,835 30
Ջուր	650 20
Այլ և այլ	1,490 20
Նուագածուք	1,200
Քէրէստէի ծախք	1,292
Պարգեւ	2,740
Պարբաս	
Զանազաններէ առնելիք	520
Քէրէստէներ	5,000
Կարասիք, իսկէմլէ, ատթոռ, գանէբա և լն	10,000
Պատրաստ գրամ չի. ւանդանոցի յանձնուած	8,483
	44,618 20

23,993 դրուշի գումարէն 5,832 դրուշ պարարը զեղչելով կը մնայ զուտ շահ 18,261 դրուշ։

Ցանկ նուիրատուաց

Մեծապարիս էֆենտի

Ստեփան Սպարթալեան	1070
Զեռամբ Շահպազեան	
Եղիայի հանգանակութիւն	711 20
Կարապետ Լգնայեան	321
Մագսուտ Հարենց	214
Մկրտիչ Շիրինեան	107
Ռուբէն Պիպէռեանի ձեռամբ	107
Յովհաննէս Պէյլիկեան	107
Յովհաննէս Պոտուրեան	53 20
Ալիսն Օհան	40
Մարգար Գուլագսզեան	40
Պետրոս Լուսիկեան Տիվրիկցի	26 30
Մէջտեղ 20 դրչէն	2797 30

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Աֆոն Հալ

Լօնտրա 2 յուլիս

Մէճլիսը մէպուսան աղալարը ուսուլը տինէյ իւզէրինէ թախլիֆ օլունմայարագ, սատագաթլարը իւզէրինէ ահտ իթմէյէրինէ տայիր Մ. կլասաթօն թարաֆընտան մէճլիսը մէպուսանըն միւզաքէրէսինտէ պիր թէքլիֆնամէ վաղ իտիմիշ տիր։

Մէճլիսի մէպուսան՝ Մ. կլասաթօնուն պու թէքլիֆնամէսինի 54 րէյ էքսէրիյէթ իլէ գապուլ իյլէմիշ տիր։

(Պու սոգահ էլէն Ռէէյտէրէ)

Բարիզ 2 յուլիս

Երինէ պիր թագըմ հաքիմէր իսթիֆա իթմիշլէր տիր։

Պէղիէտէ խալգ՝ Ֆրանսիսքեան բահիպլէրինին խանէսի իւզէրինէ հիւճում իթմիշ տիր։ Արպէտտեմբլարը տաղլթմագ իչուն ասքէր ճէլալ օլունմուշ տիր։

Եարին մէճլիսի Այան՝ աֆվը ումումի թէքլիֆէնի թահթը միւզաքէրէյէ ալաճագ տիր։ Պու թէքլիֆի թէտգիգ իտէն գօմիսիօնըն բաքօրթօսու տիյօր քի, «բուհանիլէրին թէպիտ օլունտուղու զէման, գաթիլլէրին ֆըբանսայա չաղրըլմալարը միւնասէպէթսիզ տիր։»

Մ. ժիւլ Սիմոն աֆվը ումումի ալէյհինտէ մուախէզէ իտէճէք տիր։

Պու կիւն Բարիզ պօրսասընտա խահիշլի պիր թէսվիկէի ումուր (լիքիտասիօն) վուգու պուլուպ, ագչէ պահայա չըգմըշ վէ բըբօրլար եիւքսէլմիշ տիր։ Էսհամբն ֆիյաթը ալէլ ումում թէտէնէնի իթմիշ տիր։

ԻԼԱՆԱԹԸ ՄԻԼԻԷ

ԱԶԴՈՒ

Հայոցաւոր Միութիւն Ո-ԷԷոյ

Միութեանս Ընդհանուր ժողովը յառաջիկայ կիւրակէ՝ յունիս 22 պիտի գումարի եէնի Դարուի Ս. Առաքելոց վարժարանը ժամ 7։

Ուստի կը հրաւիրեմք զՁեզ որ անպատճառ ներկայ գտնուիք, զի ներկայից թիւն որչափ ալ որ ըլլայ, տրուած որոշումը վերջնական պիտի համարուի։

Ընդհանուր ժողովոյ Ատենապետ

Վահրամ Ց. Մարտիրոսեան

20 Յունիս 1880

Կ. Պոլիս Եաշէը խան

Դրասեն. Ընկերութեան

Օրակարգ

1° Միութեան պայմանաց գործադրութիւն։

Մանկավարժական Սրահ

Վաղը կիւրակէ ևս Մանկավարժական սրահին մէջ պիտի ատենաբանեն.

1° Սրահիս տնօրէնը, դպրոցական արձակուրդների և քննութիւնների նշանակութեան մասին.

2° Սպանդարեան վարժարանի ցնօրէն Մեծ. Կ. Սպանդարեան էֆէնտին Մանկավարժութեան, պատմութեան, հոգեբանութեան, և դպրոցական կարգաւորութեան վրայ յաջորդաբար։

Ուստի կը հրաւիրուին բոլոր Հայ ուսուցիչները և հասարակութիւնը ներկայ գտնուիլ սոյն դասախօսութեանց։ Սկիզբը ժամ 3ին ըստ ցանկ. մուտքը ձրի է։

Ցնօրէն Մ. Սրահին

Ց. Մելքոնեան

24 Յունիս 1880

ի Գումգաբու

Մեզպուրեան Վարժ.

Արեգակ Ուսումնական և Արհեստական թերթին խմբագիրը այս կիւրակէ ևս պիտի ատենաբանէ իւր Դ. և Դ. թերթերուն բացատրութեանց վրայ, Գումգաբուի Մեզպուրեան վարժարանին սրահը, ժամը 4 1/2ին։

ԼՍԱՐԱՆ

Դպրոցական-Հայոց Ընկերութեան

Գումգաբու ի սրահ Պէզճեան Վարժ.

22 Յունիս 1880 կիւրակէ ցերեկ ժամ 6 1/2—10

Ատենախօսութիւն. — Համբարձումէֆ. Իսէֆճեանի.

Նէ-Դ. — Ազգի մը զարգացման զանազան պայմանները, և բաղդատութիւն մը Հայոց և քաղաքակիրթ ազգաց մէջ։

Դաշնակահարութիւն լսարանին սկիզբը, վերջը և ատենաբանին հանգստեան միջոցին։

Մուտք 2 դահ. արծաթ։

ՏԱՐԵՒՈՐ ԿԱՐԳ ԴՊՐՈՒԹԵԱՆ

ԿԱՄ

ԿԱՐԳԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ ՍՐԲՈՑ ՊԱՏԱՐԱԳԻ

Բոլոր արարողութիւնքն Եկեղեցոյ Հայաստանեայց

ի պէտս Սարկաւագաց և Դպրաց

1880

Վիէննայի Մխիթարեան մատուռներն հրատարակուած և ազգիս մէջ առաջին անգամ ի լոյս ելած այս ընդարձակ դպրութեան գիրքը ոչ միայն եկեղեցւոյ պաշտօնէից այլ և

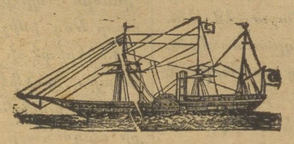

Ի ՏԱՐԷԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ ՎԱՌՕՐԼԱՐԸՆԸՆ

ՎԱԳՈՐ ՀԱՐԷՔԷԼԷՐԻ

Իզմիր 1880 սեպտ. 2-էրանը 1 ինչ բաղար Ա-Ն-Ի-Ն-Դ-Ի էրիպարին.

ԱՏԱԼԱՐ ԹԱՐԻԳԻ

ԵԷՎՄԻՅԻ ՍԷՖԷՐԼԷՐ

Ապարան սապոնլարը հեօբէրլէյ

Սր.	Տէ.
11 30	Պ. Ատատան, Հէյպէլի, Պուրկազ, Դինալը։
11 30	Բէնտիքտէն Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյպէլի, Գրինալը։ (Պէօյիւք Ատատան սահաթ 12 30)
1 45	Պ. Ատատան Հէյպէլի, Պուրկազ, Գրինալը։
7 15	Բէնտիքտէն Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկ, Գրինալը (Ճուսման կիւնէլէրի Գատրքէօյունէ)

Գիւբրիւտէն Ապարար ծանդրէն

Սր.	Տէ.
2	Գրինալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ատա, Գարթալ, Բէնտիք (Ճուսման կիւնէլէրի Գատրքէօյու)
9 15	Հէյպէլի, Պ. Ատա, Գարթալ, Բէնտիք։
9 45	Գրինալը, Պուրկ, Հէյպ, Պ. Ատա։
10 45	Գինալը, Պուրկ, Հէյպ, Պ. Ատա։

ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆԷԼԻՐԻ

Ապարարան Գիւբրիւյէ

Սր.	Տէ.
11	Պէօյիւք Ատա, Հէյպէլի։
11	Բէնտիքտէն Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյպ, Պուրկ, Գրինալը։
7 30	Պ. Ատատան Հէյպէլի, Պուրկազ, Գրինալը։
8	Բէնտիք, Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյպ, Պուրկ, Գինալը, Գատրքէօյ։ (Պ. Ատատան սահաթ 9 տա)

Գիւբրիւտէն Ապարար

Սր.	Տէ.
1 30	Գատրքէօյ, Գինալը, Պուրկազ, Հէյպ, Պ. Ա, Գարթալ, Բէնտիք։
2 30	Գրինալը, Պուրկ, Հէյպ, Պ. Ատա։
9 45	Գինալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ատա՝, Գարթալ, Բէնտիք։
10 45	Հէյպէլի, Պ. Ատա։

(—) Պու սէֆէրլէր ճուսման վէ բաղար վէ էյլեամը սահրէտէ Հայտար բաշայա օղրայամագ տըր։

ԳԱՏՐՔԷՕՑ ԹԱՐԻԳԻ

ԵԷՎՄԻՅԻ ՍԷՖԷՐԼԷՐ		ԲԱԶԱՐ ՍԷՖԷՐԼԷՐԻ	
Գիւբրիւ-տէյէն	Գատրքէ-տէյէն	Գիւբրիւ-տէյէն	Գատրքէ-տէյէն
Սր. Տէ.	Սր. Տէ.	Սր. Տէ.	Սր. Տէ.
11 30	11 30	11 30	11 30
12 15	11 30		
1	12 15	12 30	12 30
1 45	1	1 30	1 30
2 30	1 45	2 30	2 30
3 15	2 30	3 30	3 30(*)
4 15	3 15	4 30	4 15
5 30(*)	4 15(*)	5 30(*)	5 30
8 30(*)	5 30	6 30	8 30
9 30	8 30	8 30(*)	6 30
10 30	9 30	9 30	9 30(—)
11 15	10 15(—)	10 30	10 15
12	11 15	11 15	11 15
	11 45	12	12

ՀԱՅՏԱՐ ԲԱՇԱ ԹԱՐԻԳԻ

Իզմիր շրջակայքի գիւղերու գիւրիւրլրնա գիւրիւտուքէ

ԵԷՎՄԻՅԻ ՍԷՖԷՐԼԷՐ

Հայտար բաշտան

Սր.	Տէ.	Գիւղ նը.
21 15	Գաթար իչին	1
3 40	Գաթար իչին	3
7 55	Ղայրը միւթէսատրֆ	
10 25	Գաթար իչին	5
11 25	Ղայրը միւթէսատրֆ	

Գիւբրիւ-տէն

Սր.	Տէ.	Գիւղ նը.
11 35	Գաթար իչին	2
3	Ղայրը միւթէսատրֆ	
7 15	Գաթար իչին	4
10 30	Գաթար իչին	6

Ճուսման վէ բազար կիւնէլէրի ֆէնէր Պահճէ գաթարլէրինէ միւթէսատրֆ իսբա օլունճաղ ոէֆիրլէր.

Ավրէն

4 22	Ֆէնէր Պահճէտէն	7
7 55	Ֆէնէր Պահճէտէն	9
11 25	Ֆէնէր Պահճէտէն	11

Հարաէրն

3	Ֆէնէր Պահճէյէ	8
5 30	Ֆէնէր Պահճէյէ	10
8 30	Ֆէնէր Պահճէյէ	12

(*) Իչպու սէֆէրլէրտէ ճուսման վէ բաղար կիւնէլէրի Հայտար բաշայա օղրայամագ տըր։

ՄԱԳՐԻԲԷՕՑ ԹԱՐԻԳԻ

ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆԷԼԻՐԻՆՏԷՆ ՄԱԱՏԱ

Մէրիէ-էէյտէն Բէօբէրլէյ

Սր.	Տէ.	
11 45	Մաքրիքէօյ, Սամաթիա, Գումգաբու. (Սամաթիատան սահաթ 12 ի 5 կէչէրէք)	
Սր.	Տէ.	Աքշամ
10 45	Մաքրիքէօյ, Սամաթիա, Գումգաբու։	

ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆԷԼԻՐԻ

Մէրիէ-էէյտէն էէօբէրլէյ

Սր.	Տէ.	Սապահ
11 45	Մաքրիքէօյ, Սամաթիա, Գումգաբու. (Սամաթիատան սահաթ 12 ի 5 կէչէրէք)	
8 45	Մաքրիքէօյ, Գումգաբու, Սամաթիա։	

Սր.	Տէ.	Գիւբրիւ-տէն
2 15	Գումգաբու, Սամաթիա, Մաքրիքէօյ։	
		Աքշամ
10 45	Գումգաբու, Սամաթիա, Մաքրիքէօյ։	

ԻԹԹԱՐԱԹ

Գէօրբիւ վէ իսկէլի մէմուրլէրի ոյնէն պիլէէթ ալուպ պիլէէթ եէրինէ բարա ալաղ իյլիմէլէրի քիւլիւէն մէմուռ տըր. միւթէճասրլէրի պէր մուամիպի թալիմատ չէիտէն մէսուլտրը, պիրնէէն ալչչ վարօրա բաքիլ օլան գէվաթ հէնկեամը բահատէ պիլէթիլէրինի ախաղ իթմէէրի միւթէրճա տըր։ Ինչպու իրթարէ մուվաֆագատ իթմէյուպ տէ իսկէլէեէ չըգրրամագ էնատէ պիլէէթ ալընամագ օլունուբ իսէ, պիրա իսթիանա պիրինճի մէվզը եօլճուսու ատտա օլունուպ, եազցանը թարափընտան պիրինճի մէվզրեէ մախսուս օլան պիլէէթ վերիլէճէկի իլան օլունուր։

Ախշամտարը քէօրբիւտէն սահաթ 10. 45ճէ Ատատարա վէ սահաթ 11 20 վէ 11 45ճէ Գատրքէօյունէ հարաքէթ լուէճէք օլան վարօրարա ճիւրմիւ պէօյիւք վէ եօլճուլարը իրգամ իսէր տէրիճէճէ օլան եիւք վէ էշեա գապուլ օլունմայամագ տըր։

Մ. ՊԱԼԵԱՆ Վէ ԳՈՒՄԸ.

ՄԷՀՄԷՏ ԱԼԻ ԲԱՇԱ ԹԱՆ Ն° 27 ԳԱԼԱԹԱ, ՍԹԱՄՊՈԼ

ՀԷՐ ՃԻՆՍ ԷՄԹԱՍ, ԻԶԻՒՆ ԹԻՒՃԱՌ ՎԷ ԳՕՄԻՍԻՕՆՃՈՒ

Խոխալաթ վէ իսրամա՝ էմթասը։ — Ինկիլիզ վէ Ֆրանսըզ մալի օլարագ Ամէրիգա վէ սպիր միւսթէմիքեաթտան կէլէն էմթաս, զէխայիր, վէ սարէլ։ — Ճօրճ Բրայս Ֆապրիգասընդն տէմիր գասարը. էպնիյէ վէ տէմիր եօլլար իչուն քիւրէք վէ էտվաթը սարէլ, վէ դայրիմիտ

Հէր սէբէբէ սեբէան էնբա օլանոր.

ԱՐՄԱ ԻԼԱՆԸ

Պէյօղլունտա Ինկիլիզ սէրայը արգասընտա Գամէր-Խաթուն մահալլէսինէ Գըլըճ օղաղընտա վագը 160 զըրա արա սահիպի թարափընտան ֆիրուխթ օլունճաղընտան, թալիպլէրին մահթասրգա միւրաճաաթ իյլէմէսի իլան օլունուր։

ԻԼԱՆԸ ՄՈՒՀԻՄՄ

Գոնթի պիրտուրլէր վէ Շահինի չիրքէքասը թէտարիք իթտիքլէրի դայէթ նէֆիս թիւթինլէրի իլէ միւշթէրիլէրինի պէր գաթ տահա խօշնուտ իթմէէրի իչուն, լօթէէտէն պէրու թիւթիւն սէնասթընտա քէսպի չէօհլէթ իթմիշ օլան Տէմիրգաբուլեան պիրատէրլէր իլէ տաթի չէրիր օլուռ, օտուզլարընը միւթէպէրիլէրինէ իլան իտէրլէր։ Միւթէրիլէրլէր, պու միւշարէքէթ սայէսինտէ կէրէք եէնիճէնին պիրինճի հինս թիւթիւն վէ սիկարալարընն նէֆասէթիտէն վէ կէրէք ի-տէճէքլէր սըքարըշլարընն սիրաթլա իճրա օլունճաղընտան, ֆէվգէլ ատտ մէմնուն օլաճաղլար տըր։

Թիւրքիատան վէ էվրօբանըն հէր ճիհէթինտէն հէր նէ ճինս վէ մըզտարտա կէրէք գէյրիմըզ վէ կէրէք եաբրագ թիւթիւն սըքարըշլարը վուրուպ պուլուր իսէ, գապալ վէ տէրագապ իրսալ օլունուր։

Թիւթիւն — Բաքէթլէրին իւզէրինտէ եէնէ էվվէլքի իսմէր պուլունճաղ տըր. լաքին էսկիտէն ֆարգ օլունմագ իչուն պլասընա «Տէմիրգաբուլեան պիրատէրլէր» իչարէթ օլունճագ տըր։

Էմրօբատան կէլէն սըքարըշլար, սայէի Շահանէտէ պանարոլ բէսմինտէն մուֆ օլուռլարը իչուն, 100 տէ 20 ազօնթօ օլաճագ տըր։

Մէզբիր ֆապրիգանըն միւթէլիֆ մահալլէրտէ տէբօի մախսուսլարը չունար տըր։

Պէյրէք Տէրօ՝Գալաթա Սանտրգճըլար իչի Ն. 130։ — Շիւլէյէր Զընտան գաբու Զէօմիէքճիլէրտէ Ն. 29։ — Էմին էօնիւ Ն. 56, վէ սայիր մահալլէրտէ։

Շիրքէթիմիզ կէլօնտէրիլէճէք մէքթուպլարն իւզէրի չէօյլէ եազըլմալը տըր. (Տէմիրգաբուլեան պիրատէրլէր, Գալաթատա Սանտրգճըլար իչի Ն. 130)։

Զէյլ. — Հէր նէ գատար իչպու չիրքէթի թէշքիլ իթմիշ իսէք տէ, եէնէ պիրինճի էվվէլքի ֆապրիգամըզա այրըճա տէվամ իթմէքտէյիզ։

Մէզբիր ֆապրիգանըն տէբօսու, Զընտան գաբոսընտա Զէօյլէքճիլէրտէ Ն. 29 մահալտէ տիր։ ՏԷՄԻՐԳԱԲՈՒԼԵԱՆ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐ

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԵՎՐՕԲԱ ՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա, 2 Յուլիս

Ինկիլ. էսհամը Ինկ. Լիր.	98-15/16
Օամ. էսհամը այչլրը	16- 3/4
» » գաբանտը	10- 5/8
Իսթիգ. 65	11- 5/8
» 69	10- 7/8
» 71	71- 3/8
» 72	19- 1/4
» 73	10- 3/4
Օսմանլը պանգաղը	11-
Մըսրը տուլուս. մուֆթա հրտէ	62- 5/8
» խմիխազը	89- 1/8
Բուսիա իսթիգրազը	88- 7/8
Գամպիս Բարիզ 6 այ վաաէ	–

Փարիզ, 2 Յուլիս

Ֆրանս. էսհ. 3 % Ֆր.		85-50
» » 5 գրօնսուզ		119-50
Օամ. էսհամը այչլրը		10-85
» » գաբանտը		10-80
Իսպիդրազ 65	Ֆր.	56-
» 69		55-
» 73		54-
Մըսրը ֆոնտ. մուֆթա հրտէ		317-50
Գրէտի Լիոնէ		962-50
Օսմանլը պանգաղը		541-25
Բուռնլի շըմէնտֆէրի		34-75
Իթալիա էսհամը		88-10
Գամպիս Լօնտրա 3 այ վաաէ		25-30

Վիէննա, 2 Յուլիս

Աֆիոն Ֆիրարին	–
Բա. Շէր շըմէնտֆէրի	16-

ԳԱԼԱԹԱ ՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. ում. ամիս ագչ. գաբ.	11-33
Գու սապահ այչլրը	11-32
Իսթիգ. 63 (Մուֆթօն) 6 %	57-50
» 65 » 6 %	57-50
» 69 (Բինար) 6	[illegible]
» 72 (Գօն տիւ Թրէզօր)	19-50
» 73 6 % Ֆ.	53-
Բուսիէի շըմէնտֆէր 3	35-
Ագճէ ֆայիզի »	9-
Ըրբօր Դրչ	–
Հավալէսիզ »	15-

ՎԱՆԳԱ ԱԳՕՐՈՅՆԱՐԸ

Դրէտի ժէնէրալ	3-25
Սամսոլ պանգասը	7-12
Օսմէնէ ժէնէրալ	4-20
Թրամվայ	3-60

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օամ. լիրասը 100 դրչան	Դր.	Փր
Գէյազ մէճիտիյէ ֆարգը	107-10	
Մէթալիք »	209-20	
Գէչլիք »	208-20	
Ալթալը »	130-	
Գագրը »	540-	
Գայմէ »	1260-	
Ինկիլիզ լիրասը	110-	
Ֆրանսը ալթունու	87-36	
Փօլ	90-18	
Գրիմից ալթունու	51-50	
Գարպոն գայմէսի	8-52	